

צעיד מנהריה ששחרר משירות מילואים

בצה"ל, נתקע ברודזיה וגוייס לצבא הלבן

שכיר-חרב ישראלי ברודזיה

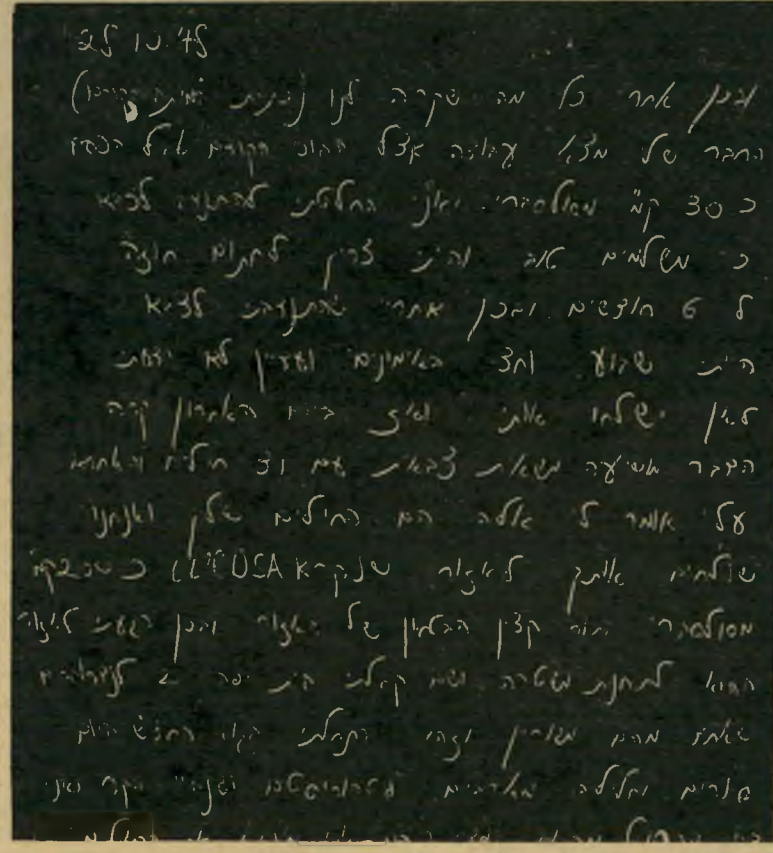

לסולסבורי ובאותו לילה הרימו לי את כל הבגדים מהאכסניה ואני כעת פה עם ג'ינס אחד וחולצה אחת — זה הכל. והאמינו לי, לא נעים אבל נתגבר." וכדי להתגבר על צרותיו — פנה לביא אל לישכתהגיוס הרודזית לצבא-השכירים והציע את עצמו. עברו הצבאי של המועד-מד, או היותו בעל דרכון ישראלי, לא עניינו איש בלישכתהגיוס. הם התעניינו רק בכריאותו. צבע עורו — לבן, כמובן — היה מספיק כדי לשמש כרטיס-כניסה מכור בד לצבא שכירי-החרב של רודזיה. לביא התם על חוזה לשירות של ששה חודשים בצבא השכירים. משכורתו — 1500 דולר, או כ־30 אלף לירות ישראליות — גדולה פי 50 (חמישים!) משכרו הממוצע של חייל שחור באותו הצבא. אחרי שלבש את מדי רודזיה נשלח עמוס לביא לאזור וודסה, המרוחק כ־200 ק"מ מסולסבורי הבירה. הוא מונה ל"קצין ביטחון אזורי" והופקד על קבוצה של 31 שחורים, שנועדו לעבור אימונים ולהיות חיילים. "קיבלתי בית יפה, שני גנדרבורים, ש"אחד מהם משוריין, וזהו. התחלתי בג'יב החדש". כך כתב עמוס באחד ממכתביו.

עמוס לביא בנהריה עם ג'ינס אחד —

שהגיע לנהריה. "ביום סיורים ובלילה מארבים לטירוריסטים וגנבי-בקר, ואני די מבסוט מהג'יב ומדי פעם מוציא את החיי"לים (כולם שחורים) לשיעורי מד"ם ומטוור-חיירי, כי הם חיילים לא הכי טובים". על עברו של עמוס לביא בישראל סיפר רו חבריו ומכריו, אחרי שהתבשרו כי הפך מפקד בצבא של שכירי-חרב ברודזיה. לדבריהם שירת תחילה בצנחנים, עוב אר-תם וסיים את שירותו הסדיר בצה"ל כנהג. צרותיו החלו דווקא במילואים. מעיד על כך שלמה פוקס, ששירת עימו באותו הבסיס: "אני זוכר שפעם הוא רדף אחרי מפקד המחלקה כשגרזן בידו. ניצלתי אז קשרים שהיו לי ולכן קיבל רק 35 ימי מאסר. אחרי מילחמת ההתשה סירב עמוס לשרת ברמת-הגולן וחפשו דרך להיות קרוב לבית. אך לא נתנו לו את שביקש. יום אחד בלע כדורי ואליום, ניכנס לשדה מוקשים ושם התעלף. לבסוף חולץ ואושפז בבית-חולים. כשיצא משם שוחרר משירות במילואים." אך לא כזה"ל צבא השכירים של רו דויה. צבא זה אינו מקפיד על רמת מפקד דיו. העיקר שיהיו מוכנים לעשות לפי הבעודה השחורה — לקטול שחורים את הצורך. וכיצד ישתלב הישראלי מנהריה במשימת מות אלה? לחבריו של לביא אין ספק: הוא לא ישתלב. הוא ינסה לטעום קצת את טעם החיים של שכיר-חרב, עד שימאס לו ויחזור לנהריה, כמובן, או יתמקם באחד מבתי-הקפה ויספר על הרפתקאותיו במעבי הג'ונגלים של אפריקה.

קטע ממכתבו של עמוס לביא מרודזיה: — ושלושים ואחד שחורים

אם עורך לבן, גופך חסון וגיחנת ברוח הרפתקנית — אתה עשוי להש"תכר 1500 דולר בחודש, לקבל בית נאה למגורים ושני כלירכב צמודים לשירותך. כישורים מיוחדים אינם נדרשים מלבד, אולי, אחד: מצפון גמיש. שאינו מייסר את בעליו, גם אם הוא עוסק לפונסטרו בקטל של לוחמי-חרות שחורים באפריקה. את זאת גילה באחרונה ישראלי צעיר מנהריה בשם עמוס לביא, שהיה מיושבי-הקבע של בתי-הקפה בעיר החוף הצפון-נית.

חבריו של לביא, שהסכו השבוע לשול-חן באחד מבתי-הקפה הגדושים בחיילי האו"ם, שרבים כמותם בנהריה, חייכו כש-נתבקשו לתארו. "שובר לבבות מיקצועי", אמר עליו אחד מהם. "הוא השאיר כאן הרבה אהבות ופרח לו לאפריקה." "היו לו תמיד קוצים בישבן", הוסיף אחר, "שלא נתנו לו לשבת במנוחה. מפעם לפעם היה אורז את חפציו ונוסע לאירופה. שם היה מבלה. עובד קצת, צובר כסף וחוזר." "הוא מעולם לא התמיד", סיכם מישהו מיושבי הקפה, "לא בעבודה, לא במגורים ולא באהבה. נע ונד. היום פה ומחר שם. למה? ככה. את הסיבה האמיתית אין איש יודע."

סיוריים ומארבי-לילה

עד אפריקה דווקא לא חשב לביא ברצינות, עד שהחל לקבל מיכתבים מחברו הקרוב, אריה חזן, שהתיישב בה, או ליתר דיוק, התגחל בה. חזן, לשעבר קיבוצניק מכברי שבגליל, הפך לחואי ברודזיה והחל להפגין את חבריו בשבחה של הארץ, שבה רודה המיעוט הלבן ברוב השחור. סיפר שמואל, אחיו של עמוס לביא: "אחי היה כבר בכל אירופה עד שאחזה בו ההתלהבות מאפריקה. לפני חמישה חודשים קם ונסע לשם. ובאמת, מה רע לו שם? יש לו הרבה כסף ותנאים טובים. אולי גם אני אסע לשם בקרוב." וזמן מה אחרי שהגיע עמוס לרודזיה והחל לעבוד באחת החוות, פרץ סיכסוך